

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

SERIE PORTRETTEEN VERTELT GESCHIEDENIS RAAD VAN BEHEER

Wie de Raad van Beheer aan de Amsterdamse Emmalaan bezoekt, staat bij binnenkomst meteen oog in oog met de belangrijkste kynologen uit de 115-jarige geschiedenis van de vereniging. Maar liefst 21 portretten van hooggewaardeerde hondenliefhebbers sieren de hal en trappenhuis van het pand. Zij zijn het resultaat van het kunstproject *Verdienstelijke Kynologen*, waarmee de Raad van Beheer kynologen van het eerste uur eert.

Eind 19e eeuw werd de kynologische structuur in Nederland gevormd. Als uitkomst van allerlei ontwikkelingen in het verenigingsleven richtten de Koninklijke Nederlandse Jachtvereniging 'Nimrod', Cynophilia en Kynologenvereniging Nederland in 1902 de Raad van Beheer op. Nadien zouden nog vele structuur- en organisatiewijzigingen plaatsvinden. De Raad van Beheer is tegenwoordig de landelijke koepelorganisatie van ras-, lokale en bijzondere verenigingen die

het houden van honden centraal hebben staan in het verenigingsbeleid ten aanzien van fokkerij, opvoeding, educatie, sporten en werken met honden.

ONDERSCHEIDINGEN

Bij het ontstaan en de ontwikkeling van de Raad van Beheer als vereniging zijn heel veel mensen betrokken geweest. Dit zijn in de eerste plaats de fokkers die de vele rassen in Nederland in stand hebben weten te houden en die door de jaren heen Nederland de

naam en faam hebben gegeven als land waar heel goede rashonden worden gefokt. Daarnaast zijn dat bestuurders van verenigingen, keurmeesters en organisatoren van evenementen in welke vorm en functie dan ook. Om de waardering voor deze mensen kenbaar te maken, kent de Raad van Beheer verschillende onderscheidingen. Zo zijn daar de Gouden en Zilveren Erespeld, de Gouden Draagpenning en, de allerhoogste onderscheiding, Lid van Verdienste van de Nederlandse Kynologie.

M.A.H.L. van Lier
(1939)

P.M.C. Toepoel
(1942)

J.L.J.J. Harms
(1942)

H.G. Rouwendaal
(1942)

H.A. Graaf van
Bylandt (1942)

Projectteam v.l.n.r. Monique van Wijk, Hannie Warendorf en Rony Doedijns

LID VAN VERDIENSTE

Lid van Verdienste wordt iemand pas als hij of zij een buitengewone prestatie levert – een die van blijvende betekenis is voor de Nederlandse kynologie. In de 115 jaar dat de Raad van Beheer bestaat, hebben slechts 17 Nederlandse hondenliefhebbers de titel mogen ontvangen (zie kader op pag. 49). Oud-bestuurder en -directeur Martin van de Weijer is de enige nog levende drager van deze hoogst mogelijke kynologische onderscheiding. Directeur en projectleider Rony

Doedijns: ‘De Raad van Beheer heeft deze bijzondere kynologen laten portretteren door kunstenaar Monique van Wijk. In de hal van ons kantoor aan de Amsterdamse Emmalaan hebben al deze portretten een prominente plek gekregen. Tevens portretteerde Monique de voorzitters die meer dan twee volledige zittingstermijnen hebben gediend.’

BUITENLANDS VOORBEELD

Hoe ontstond het idee voor de serie portretten eigenlijk? Rony Doedijns:

‘Bij het bezoeken van kennelclubs in het buitenland viel ons op dat kynologen van betekenis waren geportretteerd en dat de portretten vaak een prominente plek in het pand hadden gekregen. Dat vonden wij een mooie gedachte. Door de jaren heen heeft de Raad van Beheer altijd gewerkt aan het vastleggen van de geschiedenis van de organisatie. Echter de mensen die van enorme betekenis zijn geweest voor de kynologie waren wel in schrift vastgelegd, maar nog niet blijvend gevisualiseerd. Met dit project hebben we hier naar buitenlands voorbeeld alsnog op bijzondere wijze invulling aan gegeven.’

SFEERBEELD

Kunstenaar Monique van Wijk was meteen enthousiast: ‘Toen ik gevraagd werd of ik voor de Raad van Beheer een aantal portretten wilde schilderen van oud-voorzitters en leden van verdienste, vond ik dat een grote eer. Dat het in de loop van vier jaar in totaal 21 portretten zouden worden, wist ik nog niet.’ De meeste van Moniques geschilderde portretten herken je aan de kleurrijke en levendige sfeer, maar de serie portretten die zij voor de Raad van Beheer maakte, wijkt

E.L.L. Baron v. Tuyl van Serooskerken (1952)

H.A.P.C. de Groot (1952)

W.K. Hirschfeld (1962)

J. Oskam (1962)

J. van der Spek-van der Heide (1962)

daar vanaf: 'De portretten zijn opgebouwd uit alleen witlagen. Een soort omgekeerde tekening; bij een potloodtekening teken je alleen de schaduwen, bij deze portretten schilder ik alleen het licht. De zandkleurige ondergrond is de kleur van het linnen zelf. Door deze manier van werken ontstaat de sfeer van een oude foto, wat een gepast sfeerbeeld oproept om de serie portretten van mensen uit al die verschillende tijden een eenheid te geven.'

RESEARCH

Monique werkte voor deze serie met foto's die zij vond in oude tijdschriften en boeken en, in een enkel geval, op internet. 'Alleen bij de mensen die op dit moment (nog) aan de kynologie verbonden zijn, is gebruik gemaakt van foto's van fotografen. Dit verklaart ook waarom in sommige gevallen een portret iets minder gedetailleerd is uitgewerkt.' Van bijvoorbeeld mevrouw Van der Spek-van der Heide, die toch lang belangrijk werk voor de kynologie heeft gedaan, is slechts één minuscule kleine foto in het boek *50 jaar Kynologie* gevonden. We kennen allemaal de hondenencyclopedie bekend als 'De Toepoel', maar van Pieter Toepoel is uiteindelijk slechts in één fotoalbum

bij de Schapendoesclub een foto gevonden die zich leende voor een portret. Zo waren er meer kynologen moeilijk vindbaar en was er vaak ook geen familie meer om te raadplegen. Monique: 'Toch is het gelukt om een representatief overzicht bij elkaar te schilderen, waarvoor dank aan vooral Hannie Warendorf voor haar hulp bij het vinden van beeldmateriaal.'

'UITDAGENDE KLUS'

Bij de tentoonstelling verschijnt ook de brochure *Verdienstelijke Kynologen*, waarin alle portretten zijn opgenomen met een goed gedocumenteerd achtergrondverhaal erbij.

Auteur Hannie Warendorf schreef de teksten voor deze brochure. Ze werkte er twee jaar aan. Hannie: 'Ik heb altijd al veel belangstelling gehad voor de geschiedenis van honden. Voor mij is dat ook altijd een heel belangrijk onderdeel bij het studeren voor een rasexamen. Maar dat deze opdracht zo fascinerend en daardoor zo tijdrovend zou zijn, had ik niet verwacht. Ik wilde beschrijven wat deze personen voor de Nederlandse kynologie en voor de Raad van Beheer in het bijzonder hebben betekend, maar ik heb ook geprobeerd iets over de personen zelf te schrijven.'

VOORZITTERS

De vier voorzitters die langer dan twee termijnen hebben gediend in chronologische volgorde:

- de heer **F.W.C.H. Baron van Tuyl van Serooskerken**, voorzitter 1902-1917
- de heer **G.J. van der Vliet**, voorzitter 1917-1929
- de heer prof. dr. **J. Bouw**, voorzitter 1978-1984
- de heer **G. Jipping**, voorzitter 2004-2016

WANDELEN DOOR DE GESCHIEDENIS

'Ik ben helemaal aan het begin, de oprichting in 1902, begonnen en wandelde zo door de complete geschiedenis van de Raad van Beheer heen. Het was geweldig om steeds weer de zoektocht naar informatie per persoon te beginnen en fascinerend om te zien hoe soms ineens de puzzelstukjes in elkaar pasten. De bibliotheek van de Raad werd voor mij een Walhalla. Daar ligt de hele geschiedenis opgeslagen en was vaak informatie te vinden waar Monique van Wijk en ik al een tijd naar op zoek waren. Over sommige mensen was het lastig

A.J.M. Holmer
(1972)

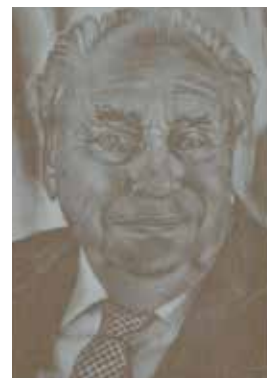
C.A. Schoor
(1973)

H. Jüngeling
(1973)

Th. Boersma
(1978)

M.E.J. van de Weijer
(1985)

F.W.C.H. van Tuyll
van Serooskerken,
voorzitter 1902-1917

G.J. van der Vliet,
voorzitter 1917-1929

J. Bouw, voorzitter
1978-1984

G.Jipping, voorzitter
2004-2016

om informatie te vinden, zeker als er geen familie meer te vinden is. Soms was in heel oude catalogi en in de oude stamboeken nog terug te vinden welke rassen men had, zodat ik misschien via rasverenigingen en kynologenclubs nog iets te weten kon komen.'

FASCINERENDE MENSEN

Als ze nu door het pand van de Raad van Beheer loopt, probeert Hannie Warendorf zich voor te stellen hoe het daar vanaf 1948 is geweest. 'Daar in die twee panden ligt een groot deel van de geschiedenis. Het is mooi dat daar nu deze prachtige portretten hangen van al die fascinerende mensen die zo belangrijk zijn geweest voor de Nederlandse kynologie. Zij

verdienen het om blijvend te worden herinnerd. Het was fijn om met Monique van Wijk en Rony Doedijns samen te werken aan deze fascinerende opdracht. Mijn speciale dank gaat uit naar de heer Martin van de Weijer die mij dankzij zijn onuitputtelijke geheugen enorm veel heeft kunnen vertellen over de groten uit het verleden.'

HET BEKIJKEN WAARD

De permanente tentoonstelling *Verdienstelijke Kynologen* is zeker voor hondenliefhebbers een must. Hij is te bezichtigen in de hal van het kantoor van de Raad van Beheer, Emmalaan 16-18 te Amsterdam. Wilt u langskomen om de portretten te bezichtigen, maak dan

een afspraak via de Service-desk van de Raad van Beheer, telefoon 020-6644471, e-mail: info@raadvanbeheer.nl. Komt u niet naar Amsterdam, maar wilt u de werken en de achtergronden daarbij toch bekijken, download dan de brochure *Verdienstelijke Kynologen* van de site van de Raad van Beheer: www.houdenvanhonden.nl/over-ons ■

LEDEN VAN VERDIENSTE

De zeventien Leden van Verdienste in chronologische volgorde.

- de heer mr. **M.A.H.L. van Lier** (1939)
- de heer **P.M.C. Toepoel** (1942)
- de heer **J.L.J.J. Harms** (1942)
- de heer **H.G. Rouwendaal** (1942)
- de heer **H.A. Graaf van Bylandt** (1942)
- de heer **E.L.L. Baron van Tuyll-van Serooskerken** (1952)
- de heer **H.A.P.C. de Groot** (1952)
- de heer prof. dr. **W.K. Hirschfeld** (1962)
- de heer dr. **J. Oskam** (1962)
- mevrouw **J. van der Spek-van der Heide** (1962)
- de heer prof. dr. **A.J.M. Holmer** (1972)
- de heer mr. **C.A. Schoor** (1973)
- de heer **H. Jüngeling** (1973)
- de heer **Th. Boersma** (1978)
- de heer **M.E.J. van de Weijer** (1985)
- de heer mr. **K.V. Antal** (1991)
- mevrouw drs. **J.H.C. Brooijmans-Schallenberg** (1997)

K.V. Antal
(1991)

J.H.C. Brooijmans-
Schallenberg (1997)